

23 SEPTEMBRIE

Ziua Mondială a Curățeniei

În ultima perioadă de timp acutizarea problemelor ecologice ne pune în gardă pe toți. Noțiuni precum efectul de seră, diminuarea stratului de ozon, deșertificarea, topirea ghețarilor, poluarea oceanelor, dispariția unor specii de plante și animale, sunt lucruri despre care se vorbește tot mai frecvent și citim pretutindeni. Mai puțin mediatizată în ultimul timp „*curățenia*”, ar trebui totuși să ne preocupe pe fiecare dintre noi. Câți din noi știm că ziua de 23 septembrie este „**Ziua Mondială a Curățeniei**”?

S-a constatat că mai bine de 80% din maladii și un sfert din decesele din lumea a treia se datorează alimentelor și apei contaminate, dar și deșeurilor. Ca atare sunt luate măsuri de ameliorare a poluării apei și pentru gospodărirea corectă a tuturor tipurilor de deșeuri: menajere, industriale, periculoase și radioactive. Ele merg de la simplele cutii de conserve din pajiști până la construcțiile dezafectate.

Deșeurile propriu-zise constituie una din problemele dificile ale lumii moderne și nu este de mirare că ele intervin și în considerațiile noastre privind peisajul. În primul rând sunt deșeurile orașelor care ar trebui depuse în locuri special amenajate. Nu de puține ori însă, deșeurile ajung în albia râurilor sau în apropierea lor poluând semnificativ apa și împrejurimile acestora. Așa se face că unele albiile sunt pline de pungi de plastic, resturi de încălțăminte, cutii de conserve și alte deșeuri metalice, acestea fiind lucrurile cele mai persistente.

Pentru a preveni efectele negative, ca urmare a poluării cu diverse deșeuri a resurselor de apă, a aerului atmosferic și a solului, **Direcția Monitoring al Calității Mediului (DMCM)** din cadrul **Serviciului Hidrometeorologic de Stat** efectuează sistematic monitoringul ecologic privind calitatea componentelor mediului.

Poluarea apelor de suprafață de pe teritoriul Republicii Moldova produce o influență negativă asupra florei, faunei și sănătății populației, întrucât este utilizată în alimentare, irigare și alte necesități tehnice și casnice. Actualmente, în cadrul DMCM se monitorizează apa în 60 secțiuni amplasate pe 22 râuri, 6 lacuri de acumulare și 2 lacuri naturale după 72 parametri hidrochimici și 6 elemente biologice. Efectuarea sistematică a observațiilor constată că, anume calitatea apei

râurilor mici se caracterizează printr-un grad înalt de poluare cu elemente biogene, un nivel înalt al consumului biochimic de oxigen (CBO₅) și parametrilor de mineralizare, precum și cu un nivel scăzut al conținutului de oxigen dizolvat în apă.

Astfel, analizând perioada ultimilor 3 ani, la toate punctele de monitoring de pe r. Bâc în aval de or. Strășeni, calitatea apei conform conținutului de *oxigen dizolvat* corespunde *clasei a V-a - foarte poluată* și doar în punctul de monitoring în amonte de or. Călărași, calitatea acestuia se atribuie clasei a IV-a (poluată), (Fig.1).

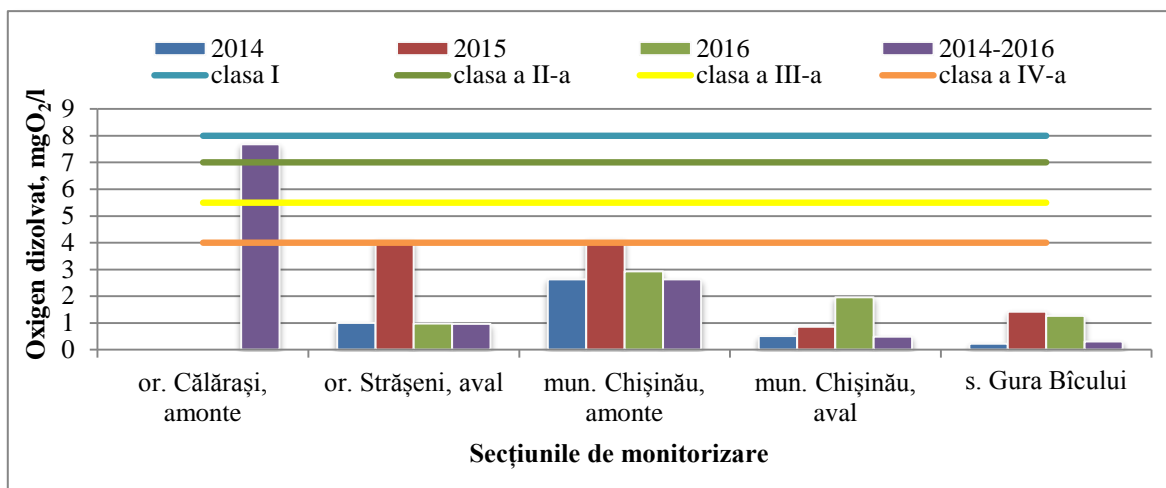

Fig.1. Conținutul oxigenului dizolvat în apa r. Bâc corespunzător claselor de calitate, anii 2014-2016

Conform Investigațiilor efectuate în cadrul DMCM, cele mai poluate râuri după majoritatea parametrilor monitorizați sunt: Răut, Ichel, Bâc, Botna, Ciuhur, Șovățul Mare, Gârla Mare, Delia, Frăsinești, Nârnova, Sărata, Tigheci, Larga, Cahul, Cogâlnic, Lunga, Ialpug, de asemenea lacurile de acumulare Comrat și Taraclia. Poluarea excesivă a râurilor este datorată, în primul rând, amplasării acestora în nemijlocita apropiere a așezărilor rurale și urbane.

Gradul poluării aerului atmosferic în Republica Moldova este influențat de emisiile provenite de la trei tipuri de surse poluante: sursele mobile, sursele fixe, transferul transfrontalier de noxe.

Creșterea producției de energie, industria chimică, metalurgică, de ciment, circulația rutieră și aeriană, arderea gunoaielor, sunt cauze care fac ca în ultimul timp să devină tot mai acută poluarea atmosferei. În perioada anilor 2012 -2016 cel mai mare nivel al poluării aerului, conform Indicelui Poluării Atmosferice (IPA), s-a înregistrat în mun. Chișinău (fig.2).

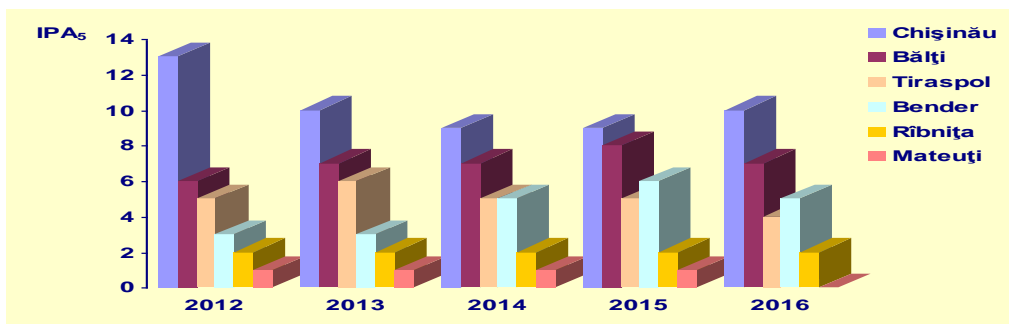

Fig.2. Nivelul de poluare a aerului atmosferic conform IPA în mun. Chișinău, Bălți, Tiraspol, Bender, or. Rîbnița și s. Mateuți, a. 2012-2016

Investigațiile în Centrele de Încercări din cadrul DMCM demonstrează elocvent faptul, că în localitățile cu un trafic auto mai intens cât și în regiunile mai industrializate ale Republicii Moldova au loc procese mai accentuate de poluare, fapt care impune implementarea unor măsuri de diminuare a emisiilor de noxe în atmosferă astfel pentru Agenții economici se transmit avertismente cu pericole de gradul I, II și III.

Monitorizarea calității solului este definită de dezvoltarea proceselor de eroziune, pierderii de humus, salinizare, solonețizare în timpul irigațiilor, poluării cu chimicale care generează reducerea fertilității solului.

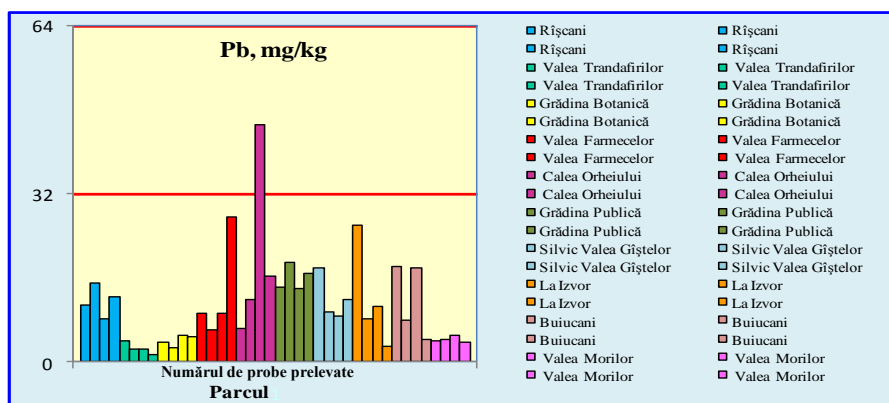

Fig.3. Conținutul plumbului total în zonele de recreație ale mun. Chișinău, a. 2016

În cadrul DMCM monitorizarea calității solului și sedimentelor se efectuează în scopul determinării *pesticidelor organoclorurate, indicilor agrochimici, formelor totale și mobile ale metalelor grele pe terenurile agricole, din zonele de recreație* (Grădina Botanică, Parcul Valea Farmecelor, Parcul

Valea Trandafirilor, Parcul Rîșcani, Parcul Calea Orheiului, Parcul Silvic Valea Giștelor, Parcul la Izvor, Parcul Buiucani, Parcul Valea Morilor, Grădina Publică), *din patul carosabil a liniilor căilor ferate, din preajma depozitelor unde au fost păstrate pesticide învechite, din rezervațiile științifice*. De asemenea, pe parcursul anului 2016, în cadrul laboratorului a fost efectuate analize la solicitarea diferitor categorii de beneficiari pentru identificarea *bifenililor policlorurați* în uleiul dielectric. În ultimele decenii a crescut în mod deosebit presiunea antropică asupra solului. Remedierea poluării solului este posibilă prin acțiunea factorilor naturali, ceea ce decurge foarte lent și durează o perioadă îndelungată de timp. **Direcției Monitoring al Calității Mediului** asigură sistematic Autoritățile de Stat, organizațiile cointeresate, instituțiile abilitate și mijloacele de informare în masă cu informația privind starea de poluare a mediului.

Serviciului Hidrometeorologic de Stat vine cu un apel către autoritățile publice locale, agenții economici, societatea civilă și fiecare cetățean a Republicii Moldova să reacționeze la informația și avertizările emise referitor la starea de calitate a componentelor de mediu: *buletine-alertă, buletine zilnice și lunare, avertismente și codurile (galben, portocaliu, roșu) de prognozări periculoase, etc.* amplasate pe site-ul Serviciului <http://www.meteo.md> și <http://old.meteo.md>, implicându-se, în măsura posibilității, spre soluționarea problemelor de mediu.

